

ГУЛНОРА МАТЁҚУБОВА

Ватан севгиси

«ИСТИҚЛОЛ»
ТОШКЕНТ
2012

УДК: 821.512.133-1

КБК: 84(5Ў)7 - *Ўзб. араб.*

М-31

Бу тўпламга таниқли журналист-ишодкорнинг умр бўйи ёзган шеърлари киритилди. Уларда ўткир қалам соҳибасининг жўшқин қалб наволари, Ватанга, меҳрибонларига, она табиатга бўлган муҳаббати шҳом билан куйланади. Шеърларни мутолаа қилиб сиз ҳам шоиранинг дил сўзларига шерик бўласиз.

2012/135 A12153	Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston
--------------------	---

ISBN 978-9943-308-50-3

40526
081

© «Истиқлол» нашриёти, 2012 й.

ИЖОДГА БАХШИДА УМР

Ҳақиқий журналист ижодга чин маънода жасорат, фидойилик билан ёндошади. Илҳом билан қалам тебратади. Кўп инсонлар кўраолмайдиган, ҳис қилмайдиган нарсаларни кўра олади ҳис қилади. Камчиликларга, адолатсизликларга бефарқ бўлмаган ҳамда уларга қарши кураша оладиган ижодкоргина чинакам журналист бўла олади.

Ўз ҳаётини бадиий-адабиёт билан боғлаган, китобни жон-дилдан севган қалам соҳибининг ижоди янада мазмунли, янада ўқишли бўлади.

Истеъдодли журналист Гулнора Матёқубованинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ана шу хислатларга ошuftа.

Мен у билан бундан йигирма беш йил муқаддам журналистларнинг қурултойида танишган эдим. Тиришқоқ, қатъиятли, ўз сўзида дадил турадиган, матбуотга умрини бахшида этган журналист аёл — муҳаррир сифатида қалбимдан жой олган.

У кўп йиллар, яъни 15 йил давомида кўҳна Манғитда, Амударё туманининг «Амударё ҳақиқати» газетасига муҳаррирлик қилган. Ўша даврда, шўро тузуми, ўз ҳукмини ўтказиб, миллий гуруримизни поймол этаётган вақтларда аёл боши билан узоқдаги бир туман газетасига бош бўлиб, ўз сўзини айта олган муҳаррир-журналист, ҳақиқий замонавий Тўмарис аёллардан бири эди.

Гулнора ўша даврларда ҳам ўзининг ўткир публицистик мақолалари, очерклари билан бир қаторда, қалб тугёнларини шеърларда ҳам ифода эта олган ижодкор эди. У ўша йиллардаги бир шеърда шундай сатрларни битган эди:

Мард ва жасур Тўмариснинг наслиман,
Ватанимга офтоб қилай меҳримни.
Юртим, тупроғингни чанг солганларга,
Тўмарисдай кўрсатурман қаҳримни.

Бу оташин сўзларни айтиш учун ижодкор қалбида ўзгача бир тугён, битмас-туганмас ва чинакам жасорат бўлиши керак. Мен унинг шеърларини мутолаа қилиб, ўзида ҳам, ижодида ҳам чин ватан-парварликни, фидойилиликни ҳис қилдим. Бундай юксак шижоат-ғурурни, бошқа бир шеърда ҳам учратдим:

Оташпараст бўлган асли наслимиз,
Аждодлар сифинган олов-қуёшга.
Эл-юртга фидокор эллар аслимиз,
Ватан муҳаббатин кўтардик бошга.

Гулнорани ижодга ундаган қалбида шеъриятга бўлган чинакам меҳр, илҳом бағишлаган маёқ — бу Ватан ва кўҳна Жайҳун дарё десам муболаға бўлмас. Кўпгина шеърлари, ижоди ана шу наҳр билан ошуфта. Гўё Жайҳундаги жўшқинлик, шиддат, тўлиб-тошиб олға интилиш — унга ўтгандай. У ўзини Амударёсиз тасаввур қила олмайди. Ҳаёт узис қоронғу.

Шамоллар шовуллар — келди навбаҳор,
Жайҳуним мавжидан қалбларда қувонч.
Соҳилингдан тошиб оқсанг барқарор,
Халқим камолига сен мангу таянч.

Ёки:

Сен мавж уриб, тўлиб оқмасанг,
Эл-юртимнинг ризқи унарми,
Сен шовуллаб кулиб боқмасанг,
Ошиқларинг бахти куларми?!

У ўз ижодини болаликданоқ бошлаган. Мактаб ўқувчиси сифатида шеърлари туман. Қорақалпоғистон нашрларида «Тонг юлдузи» газетасида эълон қилинган. Туман радиосида ҳали 8-синфда ўқиганида суҳандонлик қилган. Кейинчалик пойтахтда, Ўзбекистон Миллий университетида ўқиб, уни муваффақиятли тугатгач, Тошкентдаги бир неча газета-журналларда ишлаб, ижод сўқмоқларини босиб ўтган. Журналист сифатида шаклланиб, ўз она юртига, халқига холис хизмат қилишга қайтиб келган.

1994 йилда Г.Матёқубовага матбуотимиздаги кўп йиллик фидокорона меҳнатлари учун «Қорақалпоғистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист» унвони берилди.

Ўша тиришқоқ, нафақат республикамизда, балки собиқ Иттифоқ ҳудудидаги журналист аҳлига таниш бўлган Гулнора Матёқубова муборак ёшларга қадам қўйиб, ўз ижодидан намуналарни китобхонларга тақдим этмоқда. Уларни мутолаа қилиб, сиз ҳам бу истеъдод эгасининг ўзига хос ижодига баҳо берасиз.

Шоира ёзганидек:

Турмуш ташвишидан ғам чекай нега?!
Жайхун тўлиб оқса, офтоб нур сочса.
Юртим тинч, халқим тўқ, неваларим.
Эрта тонгда келиб қучоғин очса.

*Жаббор Роззоқов,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган журналист*

ВАТАН СЕВГИСИ

Кўзларимга нур берган — сенинг севгинг,
Сўзларимга дур берган — сенинг севгинг.
Умримга сурур берган — сенинг севгинг.
Қалбимга гурур берган — сенинг севгинг,
Севгинг билан бахтиёрман Ватаним.
Гўзал орзу-армонимни — сен бердинг.
Куч-қувватим, дармонимни — сен бердинг,
Қалбдаги илҳомимни — сен бердинг,
Бахтли яшаш имконимни — сен бердинг,
Мангу сендан миннатдорман — Ватаним.

ИСТИҚЛОЛ ҚАСИДАСИ

О, Ватаним!
Кутлуғ байрам арафасида,
Меҳримдан бир гулдаста тутдим.
Истиқлолга ёзиб қасида,
Бундай бахтни бир умр кутдим.

Ҳар зафаринг кўрган чоғимда,
Фуруримдан ўзни унутдим.
Ўзбекистон отлиғ боғимда,
Истиқлолнинг мевасин тотдим.

Бош эгади қизгинанг бу он,
Бош эглику олдингда жаҳон.
Доно йўлга бошлагач сарбон,
Инқирозга бўлолдинг қалқон.

Менку кимман?! Юлдуз, ой куёш,
Заминингга меҳрин сочади.
Заковатга бера олмай дош,
Коинот ҳам сирийн очади.

Сен-ку ахир азиз Ватаним,
Даҳоларнинг олтин бешиги.
Дўстлар учун аямас жонин,
Халқлар дўстлигининг эшиги.

Дилни кўкка чорлар шукуҳи,
Мангу сенда қолсин ИСТИҚЛОЛ
Розидирки аждодлар руҳи,
Йилдан-йилга сенга ёр иқбол.

Тўйхонага айландинг ВАТАН
Ушбу шеърим тўёнам бўлсин.
Ютуқларинг дунё олиб тан,
Олам мангу ҳайратга тўлсин.

АМУ СОҒИНЧИ

Аму! Амугинам! Эй она дарём!
Шунча қудратлими сенинг соғинчинг?!
Қалбимнинг ардоғи, дугона дарём,
Сендан йироқлашиб, йўқотдим тинчим...

Сўлим соҳилингда учсам дер қалбим,
Сермавж тўлқинларни қучсам дер қалбим.
Онам сути каби жонбахш сувингдан,
Ташналигим қониб ичсам дер қалбим.

Соғинчим оширар ўйноқ тўлқинлар,
Шўх куйлар куйчиси қувноқ тўлқинлар.
Қалбимнинг ҳарорат, илҳом манбаи,
Мисли ёшлигимдай қайноқ тўлқинлар.

* * *

Тўлқинлар!...
Тўлқинлар-ла қуриб тонггача суҳбат,
Сенга сирларимдан сўйлагим келар...
Ўзга шоирларга бермайин навбат,
Умрим бўйи мадҳинг куйлагим келар.
Аму! Амугинам!...
Шунча қудратлими сенинг соғинчинг?!...
Соғинчинг бир зум ҳам бермайди тинчим...

СИРДОШ ДАРЁ

Жайхунгинам шодлик-ғамимни,
Айтмасам ҳам англарсан ўзинг.
Пинҳон орзу-асрорларимни,
Элга ёймай тингларсан ўзинг.

Ҳадсиз қувонч, ором оламан,
Мавжинг қалбга оқиб кирган он.
Жўшқинлигу теранлигингдан,
Қолдириб чиқ, қалбда онажон!

Тўлқинларинг қўшиқлар куйлаб,
Менга қўшиқ дунёсин очди.
Шундан буён қониқиш билмас,
Бу қалбимдан ҳаловат қочди.

Бир телба ишқ, бир жуфт қоракўз,
Соҳилингдан отди олисга.
Қайтдим яна беролмайин тўз,
Соғинч отлиқ ул ёниқ ҳисга...

Соҳилингнинг бир кафт гардини
Кўзларимга тўтиё айлай.
Ташналигу соғинч дардини,
Ўзга сувлар босмаса найлай?

КУЙЛАНГ ВИСОЛДАН

Бағринга ол, кучоқла Жайхун,
Эркалашсин мени тўлқинлар!
Ҳижрон тиғи айламиш дилхун
Юрагимга малҳамсиз Сизлар!

О, тўлқинлар, эрка тўлқинлар!
Менинг мунис дугоналарим.
Олислардан соғиниб келсам,
Атрофимда парвоналарим.

Бўсаларга кўмингу обдон,
Эркалангиз, мени эркаланг.
Кўшиғингиз соғиндим жондан,
Бу гал фақат висолдан куйланг!

Куйланг, дилкаш кўшиғингиздан,
Юраккинам бир лаззат олсин!
Куйланг! Жонбахш кўшиғингиздан,
Дилдан ҳижрон тамом йўқолсин.

Олисларда кечди кунларим,
Қаламимга қўнмайин илҳом.
Ташна, бедор кечди тунларим,
Ўзга сувдан топа олмай таъм.

Бағринга ол, куч мени Жайхун
Эркалангиз мени тўлқинлар,
Ажал тиғи айламиш забун.
Қалбгинамга малҳамсиз Сизлар!

УЗР

Жайхун сенга бор ғалат узрим...
Тўлқинингга кўп рашким келар.
Тўлқин бўлиб менинг ҳам бир зум,
Соҳилинг-ла туташгим келар.

Ранжитмасин сени бу иқроп —
Балиқларга ҳам рашким келар,
Балиғинг бўлиб лоақал бир бор,
Тўлқинлар-ла қувлашгим келар.

Она дарём бўлма асло ғаш —
На соҳил, на тўлқин бўлолгум.
Тўлқинингдай маъсума сирдош,
Соҳилингдай ёр бўлиб қолгум.

ТЎЛҚИНЛАРДАН СЎРА

О, эрк берма телба рашкингга!
Зарра шубҳанг бўлса ишқимга.
Рашк домида чекиб изтироб,
Кўзларимдан ахтариб жавоб.
Нигоҳинг-ла таъналар қилиб,
Унсиз дард-ла бағримни тилиб.
Ўзингни-ю мени қийнама,
Минг оҳангга солиб синама.
Телба рашкинг қўзғотиб бўрон,
Иккимизни отмасдан ҳар ён.
Тўкилмасдан бегуноҳ кўз ёш,
Битмай туриб қалбимда бардош.
Қутулмоқ-чун рашкнинг домидан,
Топмоқ учун ишонч ва ором.
Нажот тилаб Амуга боргин,
“Қутқар рашкдан” дея ёлворгин.

Дил ишқингга бўлганда асир,
Илк бор унга очган эдим сир...
Аҳён келиб севгимдан сўзлаб,
Дарё кўнглин эзганларимни.
Ҳижронингда бир таскин излаб,
Соҳилида кезганларимни.
Ким эканин кўнгил эъзозим,
Юрагимнинг ҳар сир, ҳар розин.
Сўзлаб берсин сенга тўлқинлар
Дардларимга сирдошку улар.
Таънанг, гинанг, нидоларингга,
Рашк қурғурнинг гавғоларига.
Бор, Жайхундан олгайсан жавоб,
Бир жавоб-ки рашк беролмас тоб.
Сен деб чексам нечоғлик оҳ-воҳ,
Жайхун гувоҳ, тўлқинлар гувоҳ.
Муҳаббатга садоқатимни,
Айтсин рашкинг қазганида чоҳ.

МУҲАББАТ

О, Муҳаббат!
Қойилман сенга қойил!
Мағрур қалбим торта олдинг доминга,
Борлиғимни қилиб ўзингга мойил.
Ҳатто меҳр уйғота олдинг номингга...

Эрким олиб айтганингга кўндирдинг,
Бўйсундирдинг қалбимни, иродамни.
Дилдаги бор мағрурлигим сўндирдинг,
Ўйимда қолдирдинг танҳо одамни.

У танҳо, у ёлғиз менинг қалбимда,
Гўё ўзи оламдаги энг гўзал.
Исми эркисиз такрорланур лабимда,
Уни ўйлаш менга ҳар ишдан афзал.

Қалбимда сезаман нотаниш туйғу.
У тамом ўзгача, чанқоқ, бетоқат,
Тунлари кўзимга бермаган уйқу,
Сенсан-ку муҳаббат, қилсанг-чи шафқат!
О, муҳаббат! Қойилман
Сенга қойил!...

ЁНИНГДАМАН

Узоқда деб қилма тасаввур,
Йўқ! Мен сенинг ёнингдадурман.
Қачон, қайда юрма барибир,
Ҳаётингни ёритган нурман.

Қилган ҳар бир гўзал ишингни,
Шодлик билан кузатаман мен.
Номуносиб ҳар қилмишингни,
Нигоҳимла тузатаман мен.

Кўз олдиндан нари кетмасман,
Мен ҳамиша ёнингдадирман.
Сендан асло олисдамасман,
Мен ҳамиша ёдингдадурман.

То тирикман бўлиб ёнма-ён,
Юрагингга бергум ҳарорат.
Ҳамнафасман, ҳамдардман ҳар он,
Мушкул онда бўллогум сабот.

Олисда деб қилма тасаввур,
Мен ҳамиша ёнингдадурман.
Қачон, қайда юрма барибир,
Умринг йўлин ёритган нурман.

ТҰМАРИС НАСЛИ

Киндик қоним томиб ўсган қутлуғ тупроқда,
Эзгу иш-ла донг таратдим, кўзғотмадим чанг.
Юрт шаънига доғ тушириб яшаганларга,
Майдон ичра ошкор туриб эълон қилдим жанг.

Жанглар оғир, жанг дегани бўлмас қурбонсиз,
Лек жанглардан ғолиб чиқмоқ меросдир менга.
Эзгу ишлар ҳеч замонда бўлганми шонсиз?
Шундай экан бу жангларда енгилай нега?

Мард ва жасур Тўмариснинг наслиман,
Ватанимга офтоб қилай меҳримни.
Юртим, тупроғингга чанг солганларга,
Тўмарисдай кўрсатурман қаҳримни.

Жанглар оғир, жанглар ахир қурбонсиз бўлмас.
Лек жанглардан ғолиб чиқмоқ меросдир менга,
Юрт ишқида менинг буюк момокалоним,
Мард Тўмарис ғаним кўзин тўлдирди қонга.

О, Тўмарис! Менинг буюк момокалоним,
Ватан меҳри афсона қилди отинг.
Сен мардлик-ла ёвларнинг бердинг додин,
Авлодларга ибрат бўлди саботинг.

Улар асло қилич тутиб чиқмагайлар майдонга,
Ҳалол жангда ғолиб чиқиб беланмагайлар шонга.
Улар пинҳон йўлларингга чоҳлар қазарлар,
Улар пинҳон усттинангдан тухмат ёзарлар.

Бу курашда менга мадад руҳинг қасоскор,
То тирикман қалбимга жо Ватаним меҳри.
Шундай экан ғанимларга бўлмас омад ёр,
Разилларни мағлуб этар муҳаббат сеҳри.

МАФТУН ҚАРАШ

Куйчи йигит, мафтун бўлиб мунча боқмагин,
Бу қарашинг билсанг солур қалбимга жафо.
Илтижола боқиб юрак-бағрим ёқмагин,
Сен боққанда эсга тушар ёрим бевафо.
Куйчи йигит ўтинаман бундай боқмагин!

Дардингдан ўртанмайман, ёт қалбимга ҳижронинг,
Лек биламан ҳажримда доим ўртангай жонинг.
Эзгу бир хотиранг йўқ қалбимда, баҳоримда,
Бахтсизлигинг боиси менмас нопок виждонинг.

Фам-аламинг, ситамингни кўрмоқ эмас тилагим,
Бир томчи кўз ёшчалик ҳам йўқдир билсанг керагинг.
Ўзингмас — аксинг ҳам йўқ қалбимда, баҳоримда,
Мангу менчун бегона-ю ётдир билсанг юрагинг!

ДЎСТЛАРИМГА

Кўнглим осмонида булутлар бугун,
Дўстлар ҳузуримга шошилинг.
Ҳамдам суҳбатингиз билан,
Булутлар бағрини чок қилинг.

Кўнглим осмонида нурли кун бугун,
Дўстлар ҳузуримга шошилинг.
Оғир дамлар доим ҳамдард эдингиз,
Бугун бахтимдан ҳам баҳраманд бўлинг.

ТҮРТЛИКЛАР

Ҳаётга энг зарур озиқ ҳаводир,
Гулга қарға эмас, булбул раводир.
Кимки соф севгининг қадрин билмаса,
Ул кимсанинг тақдири бенаводир.

Сен — бу мен-чун ўлмас хотира,
Хотира-ки ўчмагай сира.
Унутмасман токи тирикман,
Ишқинг мангу юрагимга жо!

Анча бўлди — ҳолинг ғоят кулгули,
Юрагида дарди зўрга ўхшайсан.
Хаёлпарастликнинг бўлибсан қули,
Ҳассасин йўқотган кўрга ўхшайсан.

Дўстларим! Ҳар дойим сизни қўмсайман,
Мусибат онлари бўлиб ёнма-ён.
Юкингизга елка тутмоқ истайман,
Фамни аритмоққа излайман имкон.

Дўстларим! Ҳар дойим сизни излайман,
Чунки бахту қувонч сизсиз қоронғу.
Дўстсиз татирмиди кўнгилга қувонч,
Бахт юлдузи дўстсиз сочарми ёғду?

Нечун кетдинг ахир куйдириб,
Элдан-юртдан пинҳон суйдириб.
Қасосмиди мағрурлигимга,
Кетарингда ишқинг туйдириб
Нечун кетдинг!?

Сени эслаганда дил уйим обод,
Фамнинг уйи дарҳол бўлади барбод.
Меҳримга йўғириб эслайман сени,
Бироқ лаҳза йўқ-ки сени этмай ёд.

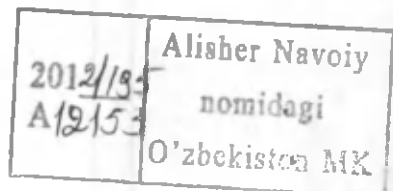
Отам ажодидир ул “Бола бахши”
Бола чоғиданоқ бўп ҳаёт нақши.
Тўғри айтиб ўтган доноларимиз,
Яхши инсонлардан туғилар яхши.

ҲАЁДАНМИ, Ё ҲАЯЖОНДАН?!

Билолмадим нима сеҳринг бор,
Ё қалбингда менга меҳринг бор.
Нечун сени кўрганим ондан,
Икки юзим ол бўламан.
Ҳаёданми ё ҳаяжондан?!

Ерга қадаб икки кўзимни,
Топа олмай айтар сўзимни.
Гўё олов қоплаб ҳар ёндан,
Қаршингда беҳол бўламан.
Ҳаёданми ё ҳаяжондан?!

Кутсам ҳамки интиқ ва муштоқ,
Вужудимда уйғониб титроқ.
Кўзларингга кўзим тушган чоқ,
Алл қаддим дол бўламан.
Ҳаёданми, ё ҳаяжондан?!

ЭРК ҚИЗИМАН

Мен эрк қизидирман — Ватан қизиман,
Жайхун осмонининг умид юлдузи.
Мен эрк қизидирман, менга бу эркни,
Ватаним бергандир умримнинг кўрки.

ОЛОВ БОРМИ

Нигоҳингни учрата олмай,
Баъзан жоним бўламан хуноб.
Бироқ ногоҳ учратиб қолсам,
Қарашингга беролмайман тоб...

Вужудимдан уйғониб титроқ,
Киприкларим йўналар ерга.
Қалбда тотли туйғулар бироқ,
Ўзим ботиб кетаман терга...

Боқишларинг ўтли мунча ҳам,
Вужудимни ёндирар лов-лов.
Тўғрисини ўзинг айт эркам,
Кўзларингда бормикин олов?!

АРМОН

Оҳ! Кеч билдим дардсиз орсиз кесак экан юрагинг,
Шунда ҳамки ситамингни кўрмоқ эмас тилагим.
Кўз ёшим ҳам дардим бироз енгиллатар-ку,
Кўз ёшимча бўлолмасанг борми зарра керагинг!?

Орзуларим, қувончларим сенга бахш этдим,
Саодат деб билдим ишққа фидокорликни.
Сен машғум бадмастлик йўлидан кетдинг,
Ўзинг қисмат этдинг пастлик, хорликни.

Гул фаслимга қировларни қўндириб ногоҳ,
Меҳринг билан қалбим музин эритолмадинг.
Армонлару дардларимдан этдим ҳам огоҳ,
Бадмаст бўлиб армонларим арита олмадинг.

Фарзандлару ҳаётнинг бор ташвишин юклаб,
Меҳринг билан қалбим музин эритолмадинг.
Ҳар не қилсанг кўп эмасди фидолигимга,
Мардлик билан кўнглим уйин ёритолмадинг.

Оҳ, кеч билдим дардсиз, орсиз кесак экан юрагинг,
Шунда ҳамки ситамингни кўрмоқ эмас тилагим.
Кўз ёшим ҳам дардим бироз енгиллатарку,
Кўз ёшимча бўлолмасанг борми сира керагинг?!

Тирик эди — рақибба эдик,
Қисмат боис бўлдик тақдирдош.
Бизни рақиб айламиш жондан,
Қолгани шу совуқ мәрмарттош.

О, мәрмарттош, қора мәрмарттош
Ялдодан ҳам қорами бағринг!
Инграётган сенга қўйиб бош,
Аёлдай минг порами бағринг?

Бу қадар беунсан, бунчалар лоқайд,
Нечун шунча дарддан эриб кетмадинг.
Аёл қаҳримидинг тошга айланган
Нечун шунча оҳдан куйиб битмадинг!?
Мәрмарттош!...

Тошданмиди кўксимда бардош,
Бурч амрига итоат қилди.
Кўксинг узра эгилмаган мағрур бош,
Қабринг тошларига эгилди.
Юрагимга дард бўб чўккан қонли ёш
Пинҳона шу совуқ тошга тўкилди.

КУЛМОҚҚА ШОШИЛМА

Фанимим! Кулмагил бунчалар мағрур,
Менсимай гердайиб қилма ҳаракат.
Беўрин кулгунгни бир пас қўя тур,
Бу кибринг қалбимда уйғотар нафрат...

Камтар бўл кулмагил сенга маслаҳат...
Кибрингми билмадим ёринг бездирган.
Сени тарк этгандир ёрингнинг қалби,
Қўйнингдаги унинг жисмидир фақат.

КЕЛИНЧАК

(Укам Рустамнинг тўйига)

Тўй тўрида ял-ял ёниб, тўлин ойдай товланиб,
Бир ажойиб ибo билан ўлтирибди келинчак.
Тўйдагилар кўнглин нурга тўлдирибди келинчак,
Келинимиз ой жамоли баҳсга чорлар ҳилолни
Ё раб укам ёр айламиш шу юзлари олни,
Малоҳатда ой билан баҳс бойладингми келинчак.
Укам ишқин юрагингга жойладингми келинчак?!
Гул умрингга ҳамдамликка сен ё раб.
Йигитларнинг Рустамини сайладингми келинчак?
Ул иболи юлдуз кўзлар
Ишқдан дoston сўзлаб турсин,
Куёв кўнгли ишқ-вафони.
Кўзларингдан излаб юрсин,
Тилагим шу: уйимизга келин эмас қиз бўлгин.
Укажоним бахт кўкида сўнмагай юлдуз бўлгин,
Онажоним кўзларига кулган ой бўл келинчак.
Фарзандлару бахт-иқболга жуда бой бўл келинчак!

КЎЗЛАР

Ул иболи юлдуз кўзлар,
Ишқдан дoston сўзлаб турар.
Куёв кўнгли бахтдан сармаст,
Тақдирлар-у қалблар пайваст.
Нигоҳларинг садоқатдан сўзлар бугун,
Дил бахтини ошкор айлар кўзлар бугун.

НОН

Олис йўлга отланар бўлсам,
Йўл гаштидан сурурга тўлсам
“Бўлсин дея йўлинг беҳатар”
Онажоним ёпар эдинг нон.

Отланганим энг мушкул сафар,
Топгин дея бу йўлда зафар.
Бўлсин дея йўлинг беҳатар,
Нон ёпиб бер менга онажон.

Онам дейди борган ўйингда
Нондай азиз бўлгин қизгинам.
Тилгинангдан боллар томсину,
Сўзга хасис бўлгин қизгинам!

Дуом шу-ки қутлуғ қадам бўл,
Қизим мудом бахтинг очилсин.
Момо Ҳаво доим қўлласин,
Йўлларингга гуллар сочилсин!

НИЛУФАРГА

Қиз фарзанд бермади оллоҳим менга,
Сени қизим дедим сидқу дилимдан.
Қизлар ҳам бўлар-ку онага лоқайд,
Меҳрибон қиз бўлиш келсин қўлингдан.

Онажон, тинч ётинг энди қизим бор,
Менга таянч бўлар умрим кузида.
Меҳрин дариф тутмас қисмат бўлса ёр,
Илдизим қуритмай қолар изимда.

Нилуфар қизгинам, сизларни
Онамнинг арвоҳи қўлласин.
Музаффарла бахтли бўлинг илойим,
Кўнглингизни эзгуликка йўлласин!

ИЛТИЖО

Ўзганинг фарзандин ўз қизим демоқ,
Кўкнори ҳаёлидай рўё мастликми.
“Қизим” деганни ҳам ёлғиз қолдирмоқ,
Меҳрсиз қалбми ё тубан-пастликми?

Бўлмағур оғриқлар, мени тарк этинг,
Сурурсиз нигоҳ-ла боқай ҳаётга
Оллоҳ берган қисматимга тан бериб,
Қизим деб суянмай бегона, ётга...

Доим мадад бердинг оғир дамларда.
Тангрим шижоат бер, бер дардга тўзим.
Ғанимлар кўрмасин бошим ғамларда,
Сира сўндирмагин толе юлдузим!

Ўзинг меҳринг дариг тутма оллоҳим,
Не бўпти?! Бўлмаса бўлмапти қизим.
Муҳтож қилмай на ўғилга, на қизга
Мангу порлаб турсин толе юлдузим!

ОҲ!... Толиқдим бу ҳаётнинг гирдоблару
ўпқонларидан,
Қутмаганда ортдан урган зарбаларидан.
Йўлларингга пинҳон қўйган қопқонлари-ю,
Қулашингни пойлаб юрган шарпаларидан.

ИНСОН БЎЛ

Набирам Комилбекка

Комил ИНСОН бўлгин дея ном қўйдик,
Ўсиб-улғай, ўз номингни оқлагин.
Фазилату илму дониш, шуҳрат бўлсин қисматинг,
Бадмастлигу кайфу сафо сари қиё боқмагин.
Ота-онанг, қариндошлар кўрайлик камолингни,
Оиламиз шаънин асраб, уни чулғагин шонга.
Тилакларим ёритсин умринг йўлин,
Эзгуликлар берсин лойиқ инсонга,
Наслимизнинг номин ўғлим чулғагин шонга!

ҲИЖРОН ДОҒЛАРИ

Қора қилмишларин оқламоқ бўлиб,
Ўзларин гуноҳдан покламоқ бўлиб.
Виждон азобидан сақланмоқ бўлиб,
Одамлар дейишар: “Ойда ҳам доғ бор”

Оламнинг гардишин ёритган ҳилол,
Шаънингга бу таъбир келмасми малол?
Одамлар! Ойдаги қора доғлармас,
У ҳижрон доғлари — муқаддас доғлар.

ПАХТАКОР ҚИЗГА

Ана пахтакор қиз — менинг фахру сурурим,
Меҳрин қўшиб ғўзасига тараётир сув.
Ғўзаларга парвоналикда
Офтоб билан баҳс бойлаган у,
Ғўзалар жисмига сингаётган сув,
Ором бағишлайди унинг жонига.
Чарчоқ, толиқишни тан олмагай у,
Пахта ишқи ёрдир қонига.
Куёш бўсасидан юзлар олуранг,
Шарафли касбидан ғурури дилда.
Файрат — шижоатдан асаблар таранг,
Оплоқ хирмонларнинг сурури дилда.

Дугонам, нурдай оқ қалбингни,
Қувонсин тоғдай оқ хирмонлар,
Зафарлар келтирсин олтин куз.
Шодлигинг барқ урсин уммондай.

ПИЛЛАКОР ДУГОНАМГА

Пиллакор дугонам келгин бағримга,
Маржон тер самари — бахтинг қутлайин.
Бугун кўзларингда порлаб турган бахт,
Атлас кўйлагимдай ёрқин ва майин.

Кўзим қувонтирган недир пиллангми?
Ё онам сочидан таралмиш зиё!
Мунису мунаввар аёл қалбининг,
Оқликка, покликка меҳрими бу ё!

Мавж урган оқ уммон недир пиллангми!?
Заҳматкаш ўзбегим меҳнати, шаҳди.
Сени бу зафарга йўналтирган куч,
Элингни ипакка чулғамоқ аҳди.

Ипак курти янглиғ фидойи элмиз,
Оқ пахта, оқ пилла ризку рўзимиз.
Меҳру муҳаббатда биз мисли селмиз,
Фарзандлар бахтига муштоқ кўзимиз.

ҚИЗИЛҚУМ МАДҲИ

Кўз қувончим қайноқ Қизилқум,
Эй қуёшнинг ардоғи-маскан!
Бир ҳислатинг бўлмаса балким,
Ҳароратга бўлмасдинг ватан!

Ҳароратинг, ҳадсиз кенгликлар,
Қалбим тинмай чорлаб туради.
Гоҳ кетсам ҳам совуқ юртларга,
Ҳовринг жисмим ўраб юради.

О, қумликлар – чексиз кенгликлар,
Кенгликларинг қучар кўзларим.
Сукунату тинчлигинг бузган,
Қизгинангнинг соғинч сўзлари.

Тор феъллардан сиқилса кўнгил,
Кенгликларинг қўмсаб қоламан.
Муз қалблардан жунжикканда дил,
Тафтгинангдан ором оламан.

Ҳароратинг дилга тафт берар
Кенгликларинг кўзларимга нур.
О, юртимнинг олтин қумлари,
Сиздан олгум илҳому сурур.

Вужудимни зирқиратса санчиқ, оғриқлар,
Сенинг олтин зарраларинг дардимни олар.
Умидсизлик, қора зулмат дилга чўкканда,
Сенинг меҳринг юрагимга ёруғлик солар.

Дарманд онлар онам янглиғ олиб бағрингга,
Қумларингга кўмиламан дардим аритар.
Гар адашсам отам янглиғ тутиб қўлимдан,
Эзгу ишга бошлаб доим йўлим ёритар.

НАСИХАТ

Кўзларимда ёш-у дилимда алам,
Қалбим илҳомимдан сўрайди нажот.
Ўкинчлар тутқазиб қўлимга қалам,
Тангрим яна сендан сўрайман сабот.

Қайғу булутлари солмоқда соя,
Наҳот умидларим айласангиз пуч.
Сиз ҳам бўлмасангиз тиргак, ҳимоя,
Унда яшаш учун қайдан топай куч!?

Афсуслар кўнглимга солиб турар чўғ,
Умрингизга ёр бўлмаса орият.
Тирик юришга ҳам иштиёқим йўқ,
ИНСОН бўлинг, шунда онанг кўнгли тўқ.

Она сутин оқлаш — зиммангизда бурч,
Юксак тутинг уйнинг, юртнинг шаънини.
Йигит номин поклаш — зиммангизда бурч,
Севган каби инсон ўз Ватанини.

ҚОР

Қор ёғмоқда, паға-паға оппоқ қор,
Сени интиқ кутдик, эй оқлик рамзи.
Қалбдаги зулматни қувлаб устивор,
Ўзинг айла доим қувончларга ёр.

Оқ либос кийдингми она заминим,
Оқлигиндан бергин умрим, орзумга.
Ҳаёллар қўнглимга бермайди тиним,
Сен боис тарк этса уни бир зумга.

Офтоб чиқса ҳам-ки ёғиб турар қор,
Қалбимдан зулматни аритсанг кошки.
Оппоқ зарраларинг қолдирмай губор,
Қалбим музларини эритсанг кошки.

О, само! Эмизаяпсанми ё она заминим,
Она сути янглиғ қор ранги ҳам оқ.
Сен ерни тўйдирсанг ёғиб бетиним,
Фарзандлар тақдири тўкину порлоқ.

Само! Дариг тутма саҳоватингни,
Тўлиб-тошиб оқсин Жайхуним мангу!
Кўриб қувонайлик маҳоватингни
Юртимда ўчмасин алла оҳангни...

МАНМАНЛИК

Инсоннинг энг разил ганими бордир,
Ул тўйғу манманлик дарди бедаво.
Ўзлигингни топмоқ мушкул кечадир,
Қалбинг макон этса ул кибру ҳаво.

Бу дарга енгилсанг дўстлар тарк этар,
Ёру биродардан айлар Мосуво.
Барча эзгуликлар йуқликка кетар,
Чеҳрангни тарк этар одобу ибо.

БАХТ

Оламда энг бахтли инсонлар кимдир?
Фарзандин камолин курган оналар.
Эзгу ишларига йўллаб ва қўллаб,
Тарбия илмида ақли донолар.

Энг бахтли фарзандлар кимлар десангиз,
Онасин бахтиёр қилганлар дердим.
Ота-она кўнглин тоғдай ўстириб,
Разолат бағрини тилганлар дердим.

ОНАМГА

Онажон! Ўн йил бўлди кетганингизга,
Айрилиқ қалбимни ёқар мисли чўғ.
Ўн йил-ки бошимга, соябон бўлиб,
Қошларин чимириб тергагувчим йўқ.

Сафарга отлансам дуолар қилиб,
Йўлимга кўз тикиб ўтирардингиз.
Соғинчнинг зўридан ўзни унутиб,
Не-не эркалигим кўтарардингиз.

Наврӯз айёмида бизни тарк этиб,
Ёш тўкиб қузатди сизни баҳор ҳам.
Жайҳун ҳам мавж урди, балки ғам ютиб,
Саҳролар ҳам ғамим кўришди баҳам.

Қирқ йил маърифатга айлаб жон фидо,
Халқим фарзандига бердингиз таълим.
Ҳамон ҳурматингиз эл айлар бажо,
Дейишар: “Онанинг бизнинг муаллим”.

Сиз қалам тутқизган шогирдлар аро,
Ватанга фидойи посбонлар кўпдир.
Боғбону пахтакор, косиб, шуаро,
Халқни олға бошлар сарбонлар кўпдир.

ТИЛАК

Набирам Акбарга

Сенга Акбар дея исм қўйган чоғ,
Буюқлар руҳидан тиладим мадад.
Бахтингу иқболнинг бўлсин беадоғ,
Шукроналар айтдим ҳаққа беадад.

Доим юксакларга интилиб яша,
Илму маърифатга бўл доим ташна.
Номинг яшаб қолсин асрлар оша,
Баҳор гулларидай очилиб яшна!

Исминг монанд бўлсин жисмингга доим,
Қизилкуму Жайҳун меҳри қўлласин.
Бугун йигит бўлдинг, Эр бўл илоҳим,
Мардликка Широқлар руҳи йўлласин!

ЖАҲОНГИРГА

Буюк аждодларинг Жаҳонгир бўлган,
Амир Темур, Бобур, Хумоюн, Акбар.
Сен илм мулкининг Жаҳонгири бўл,
Сабру бардош, омад мангу бўлсин ёр!

Буюклар умрини тиладим сенга,
Эзгу ишлар бўлсин доим ҳамроҳинг.
Биби Марям бахтин баҳш этгин менга,
Асло эшитмайин ўкинчинг оҳинг.

ИЛТИЖО

О, қалбимнинг қувончлари қайга кетдингиз?
Бугун билмам қайси қалбни Ватан этдингиз.
Навбат билан келасизми бўлмаса нечун,
Вужудимни гурбатларга ташлаб кетдингиз.

Нечун ахир ошно қалбни сиз тарк этдингиз,
Қайтинг абад қувончларим, бахтли кунларим.
Умидсизлик уммонига не фарқ этдингиз?
Қайдасиз сиз бахтдан масрур висол тунларим.

Ё сизларга бахилларнинг кўзи тегдими?
Саодатдан сармаст ўтган бахтли кунларим,
Етиб борсин менинг сизга муштоқ унларим.
Қайтинг яна қувончларим — нурли кунларим,

Синамоқчи бўлдингизми иродамни ё?
Миннатдорлик ҳиссин дилга қилмадимми жо?
Қалбим асло тарк этмангиз айлай илтижо
Қайтинг, оллоҳ шукронасин айлайин бажо.

ШУКРОНА

Мен бу йил пайгамбар ёшига етдим,
Бу ёш муборакдир, бу ёш муқаддас.
Энди умидсизлик ҳиссин тарк этдим,
Офтоб олам узра нур сочса шу бас.

Беҳисоб шукрона оллоҳим сенга,
Фарзандлар камолин кўрсатдинг менга.
Эл-юрт эҳтироми, ўғиллар меҳри,
Кексалик жамолин кўрсатдинг менга.

Турмуш ташвишидан ғам чекай нега?!
Жайхун тўлиб оқса, офтоб нур сочса.
Юртим тинч, халқим тўқ, невараларим,
Эрта тонгда келиб қучоғин очса.

Турмуш ташвишидан ғам чекай нега?
Шогирдлар бош эгиб айлар эҳтиром.
Бундайин тақдирга кўпларми эга?
Авлодларга қолар мен ёзган калом.

Эй кўнгил! Дардларни тарк этгил энди,
Беадад шукрона бўлсин сенда жам.
Қизилқум қумлари бағрига босиб,
Дунё бор бор бўлсин Жайхуним онам

МАНФИТЛИКЛАР

Биз ўзбекнинг Манғит уруғи,
Жайхун фарзанд айлаган элмиз.
Жўшқинликни дилларга жойлаб,
Фидойилик бизнинг йўлимиз.

Қизилқум бағрини ВАТАН айлаган,
Ватанга садоқат ажлоддан мерос.
Афсонавий Широқ бобомиз бизнинг,
Аёллар мард бўлар Тўмарисга хос.

ИЗҲОР

Она дарём! Сувларингда чўмилдим,
Ёниқ меҳрим сувларингда қолсин деб.
Оташ нафас қумларингга кўмилдим,
Баданимдан оғриқларни олсин деб.

Бағрингга бос, аллала, ўпгин,
Бўсаларинг соғиндим жондан.
Халқимнинг ҳам онасисан сен,
Сенга ишқим ўтгандир қондан.

СИРДОШ

Амугинам! Дил дардига сени сирдош айладим,
Асроримга ёр бўлмоққа ёлғиз сени сайладим.
Ким қалбимнинг армони-ю, кимдир унинг соҳиби,
Ўзлигиму ҳижрон дардин фақат сенга жойладим.

Кўз ёшларим, дардларимни ғанимларим кўрмади,
Муштоқ онлар ёр ҳам ҳатто аҳволимни сўрмади.
Ёр қалб кўзи ожизмиди ё чораси йўқмикин?
Қалбда қайноқ ишқим сезиб бахтли, масрур юрмади.

ЮЛДУЗЛАР

О, юлдузлар, порлоқ юлдузлар,
Сиз самонинг кўзларимисиз?
Ерга мафтун кўзларла боққан,
Кўкнинг дилбар қизларимисиз?

Нурларингиз порлаб, ярқираб,
Тун зулматин бағрин тилади.
Гўдакликдан зиёга чулғаб,
Умрим тунин ёруғ қилади.

Нурларингиз тутмасдан дариғ,
То тирикман йўлим ёритинг.
Ватан тунин айлангиз ёруғ,
Дил тубидан дардни аритинг.

Тотли ҳислар уйғотиб дилда,
Дилни кўкка чорлаб турасиз.
Булутларнинг бағрини тилиб,
Орзум янглиғ порлаб турасиз.

Сизга боқсам кўнглимда сурур,
Орзуларим кўкларга учар.
Нигоҳларда яшнаб турар нур,
То зиёнгиз заминни қучар.

О, юлдузлар кўнглим эъзози,
Кимса борми боқмас сизга зор.
Сизга очмас кўнгилнинг розин,
Сизга меҳрин айлабон изҳор.

Сизга мафтун ва масрур боқиб,
Кўнгил мулкин айладим равшан.
Боқсам УМИД чироғин ёқиб,
Умрим йўлин этдингиз гулшан.

ТОНГНИ ҚУТЛАБ

Тонг отмоқда ёришиб олам,
Тонгни қутлаб куйлашар қушлар.
Тонгни қутлаб қўлимда қалам,
Аҳли жонзод тонгни олқишлар.

Тун зулмати кетиб йўқликка,
Офтобга йўл берар тўлин ой.
Ерга меҳрин сочади қуёш,
Ишга тушди бутун мавжудот.

Гул-чечаклар нурга чўзиб бош,
Мафтун қалбда уйғонар ижод.
Тонг отмоқда баҳорим тонги,
Элим ризқи-буғдойлар унар.

Жаранглайди алла оҳанги,
Гул шоҳига булбуллар қўнар...

Баҳорий мавж, саҳоват ила,
Шовуллайди Жайҳун тўлқини.
Тўлиб оқиб бизга ризқ йўллар,
Кириб келар баҳорнинг куни.

Муборак тонг! Қутлуғ кел доим,
Тўйлар келтир ҳар хонадонга.
Кувонч рамзи бўлиб илойим,
Мадҳинг мангу жойлайлик жонга.

КАМТАРЛИК ТИМСОЛИ

О, мажнунтол, мажнунтол,
Камтарликка сен тимсол.
Таъзим қилиб заминга,
Мағрурларни этдинг лол.

Ўласан онанг ерни,
Меҳрингни қилиб изҳор.
Мулзам айладинг шерни,
Садоқатга бўлиб ёр.

Япроқларинг шовуллаб,
Садоқатдан сўзлайди.
Ошиқлар паноҳ, тилаб,
Сенинг соянг излайди.

Шоҳинг эгик, қадинг дол,
Ишқ туфайли сен беҳол.
Шоирлар мафтун куйлаб,
Тилашар сенга камол.

ЖАЙХУН ДУОСИ

Бугун Жайхун эрка қизи-ю,
Ўғлонининг бахт тўйин тўйлар.
Келинг дўстлар қутлуғ қирғоқда,
Жарангласин шод қўшиқ куйлар.

Оқ либосда соҳилга келган,
Қизинг сендан тилар фотиҳа.
Тўлқинингла сирлашиб елган,
Ошиқларга тақ бахтдан жиға.

Тўй шавқидан тошади дарё,
Ўпмоқ учун сапчир тўлқинлар.
Кучоқлашга шошади дарё,
Икки ёшга битмас бахт тилар.

Янги ҳаёт остонасида,
Келин-куёв дўстларла келиб.
Сендан дуо олмоғи одат,
Қайиғингда сузмоқ саодат.

Кафтинг очгин дуога Жайхун,
Бахт тилагин бу икки ёшга.
Чақалоғин кучоқлаб мамнун,
Садоқатинг кўтарсин бошга.

Тўлиб-тошиб оқиб сен мангу,
Ошиқларга бўл доим сирдош.
Қувонч келтир қалбларга янги,
Мушкул дамда бўл бизга бардош.

Сен мавж уриб, тўлиб оқмасанг,
Эл-юртимнинг ризқи унарми?
Сен шовуллаб кулиб боқмасанг,
Ошиқларинг бахти куларми!

Сендан дуо олганда фақат,
Келин-куёв дили ёрисин.
Мангуликка қолсин бу одат,
Соҳилингда қўша қарисин!

ҚУТЛОВ

(“Чортоқ” санаториясининг 60 йиллигига)

О, Чортоқ! Тўрт тоғ меҳрин эмган оромгоҳ!
Гўзаллигинг кўриб дил топди ором.
Қалбдан дардларимни айлади табоҳ,
Она замин тутган шифо тўла жом.

Тоғ еллари қучиб кўнглимни хушлар,
Чинорлар бош эгиб беради салом.
Минг хил наволар-ла аллалар қушлар,
Атиргул ифори анқир тонгу шом.

Вужудим оғриқлар қилган эди зил,
Хуснингни кўрибоқ кўнглим ёриди.
Мусаффо ҳавонгдан масрур бўлиб дил.
Шифобаҳш сувингдан дардлар ариди.

Атиргул шоҳида булбуллар сайрар,
Сувинг оғушида тўкилар дардлар.
Шамол бўсасидан кўнгиллар яйрар,
Шифобаҳш сувингда ювилар гардлар.

Ҳамдард нигоҳлару, меҳрибон кўзлар,
Соғайишга умид уйига бошлар.
Шифокор Баҳромжон минг чора излаб,
Дардларимни йўқлик қаърига ташлар.

Массажчи шифокор бор илми билан,
Белим оғриғига шапати солар.

Оғриқларга макон бўлган эди тан,
Меҳрла уқалар — оғриқ йўқолар.

Тоғлар меҳрин сувларингга қилиб жо,
Ватанимнинг беморларин даволар.
Она замин сувидан топиб шифо,
Қалбда янграр бахтли, қувноқ наволар.

Бугун тўй: карнай у сурнайлар янграр,
Дилга кўчар тўйинг шодиёнаси.
Дардин унутади сиҳати танглар,
Ҳамманинг шодликдан масрур сийнаси.

Олтмиш ёш муборак, эй қутлуғ макон!
Олтмиш йил халқимга бахш этдинг сиҳат.
Эл деб тер тўкканлар сизга шараф-шон,
Халқим даволайсиз бўлиб ҳамжиҳат.

Сенга миннатдорлик сўзларин излаб,
Қалбим бисотини айладим тит-пит.
Яна оғушингга қайтмоқни кўзлаб,
Кўнглим ният қилди: бизни яна кут...

Дардлар боис қалбда мудраган илҳом,
Тўйингнинг шавқидан уйғонди жўшиб.
Шукурким шодлигинг кўролдик баҳам,
Жайхун элин қутловини ол қўшиб.

Дунё бор, бор бўлсин шифобахш сувинг,
Халқим дардларига бўл доим малҳам.
Хасталик ғамини диллардан ювинг,
Ором истаганга бўл мангу ҳамдам!

ЧОРЛАШ

Умримнинг энг ёрқин кунлари қайда!
Сиз қайга кетдингиз айтмай алвидо.
Висол сармаст этган тунлари қайда.
Наҳот қисмат сиздан айлади жудо!

Баҳорий Жайхундай тошқину уйноқ,
Туйғуларим беҳад соғингандир дил.
Онамнинг меҳридай оташин қайноқ,
Ҳисларни қайтинг деб чорлайди кўнгил.

Баҳор кириб келди Жайхун бўйига,
Сиз ҳам қалбга қайтинг сурурли онлар.
Сизсиз баҳор кирмас қалбим уйига,
Сизсиз мавж урмагай ҳис-ҳаяжонлар.

Қайтадан ҳис этай баҳор ифорин,
Кушлар қўшиғидан бўлайин масрур
Еллар олиб кетинг кўнглим озорин.
Баҳор гўзаллиги бағишла сурур,

Шамоллар шовулла — келди навбаҳор.
Жайхуним мавжидан қалбларда қувонч.
Соҳилингдан тошиб оқсанг барқарор.
Халқим камолига сен мангу таянч,

ОРОЛ

Орол! Сенинг билан кетди қувончларим ҳам.
Она заминимга тўкилди шўрлар,
Жайхуну халқимга келтирдилар гам.
Халқ деб яшамаган қалб кўзи кўрлар,

Мен Жайхунман уммонидан айрилган.
Қувончим Оролдай мени тарк этди,
Сувсизликдан қанотимиз қайрилган.
Не орзу-умидлар йўқликка кетди...

Жайхуним сен билан қовушиб яна.
Тўлиб тошганингни кўрармикинман?
Оролинг васлига етишсанг яна.
Бахтдан масрур бўлиб юрармиқанман!

СЕН КЕТГАЧ

Сен кетдинг қалбимни тарк этди қувонч,
Камалак рангида ҳисларим ёрқин.
Сен бирла кетдилар топа олмай таянч,
Жўшқин туйғулар ҳам мудрайди сокин.

Қуёшнинг тафтини ҳис этмай қўйдим,
Кўнглим ёрита олмас энди бу нурлар.
Ўкинчу надомат ҳиссидан тўйдим,
Қалбимга ёт энди илҳом - сурурлар.

Чилла қуёшидай куйдирар ҳижрон,
Муштоқ боқишларинг қўмсайди кўнги.
Соғинчинг оромга бермас ҳеч имкон,
Кўзларинг меҳрини қўмсаб ўтди дил.

Муҳаббат! Мамнунман этмасман таъна,
Севишу севилиш бахтини бердинг.
Қалбимда қолди у мумтоз ягона,
Севгига садоқат аҳдини бердинг.

МЕҲРИМИЗГА ЧУЛҒАБ ЭСЛАДИК

(Устозимиз Собир Юсуповнинг 90 йшлугига)

Устоз! О, азиз УСТОЗ!
Тақдир қўша қувонч бахш этди бизга,
Бугун кутлуғ байрам арафасида.
Азиз хотирангиз чулғадик нурга,
Мен-чи — шаънингизга ёздим қасида
Фахрийлар, ҳамкасблар, издош шогирдлар,
Фарзандлар, юртдошлар барча бўлиб жам.
Меҳримизга чулғаб эсладик Сизни,
Миннатдорлик ҳиссин қилиб мужассам.
Туғилган кунимда бу бахти азим!
Устозлар, шогирдлар дўстлар жамоли.
Суратингиз олдида қиламиз таъзим,
Қалбим қувонтирар ёшлар камоли.
Бундан ортиқ яна қандай қувонч бор?
Шу бахтдан ортиқроқ бўларми тўхфа.
Раҳмат, эй ҳамкасблар, азиз шогирдлар,
Шогирдлик бурчини айладик бажо.
Устоз! Сизга чин юрак сўзин излаб,
Қалбим бисотини айладим тит-пит.
Салкам аср ўтиб эзгу ишингиз
Шогирдлар қалбидан бўлмади унут.
Ўн бешга юз тутган қизалоқ эдим,
Тақдир йўлларимиз этганда туташ.
Туман радиоси суҳандони бўп
Бошлаган ишимга Сиз эдингиз бош.
Сизнинг ишончингиз ёритди йўлим,
Ишонар эдингиз ишни ўзимга.
Машҳурлик йўлида тутдингиз қўлим,

Халқим тинглар эди ҳар бир сўзимни.
«Аъло»га тугатиб Дорилфунунни
Юртга қайтгач яна туташди йўлим.
Асло ажратмайин кундуз-у тунни,
Ҳақиқат йўлида билмасдик тиним.
Бетакрор умрингиз ибратли, мумтоз,
Ҳамон эзгу йўлга чорлаб туради.
Биздан рози бўлинг о, азиз устоз
Халқим хотирангиз ёдлаб юради...

МУШТОҚЛИК

Ёлғизликдан тоқатларим тоқ,
Ҳижронингдан тоқатларим тоқ,
Қалблар интиқ, тақдирлар йироқ.
Севгимизнинг қисмати фиरोқ,
Қалб қаърида пинҳон ишқ ётар.
Хотиралар оғриқ уйғотар,
Садоқатга асир қалбимга.
Хижрон тиғи ҳанжардий ботар.

НУРИЯГА

Беморликда тўйгинангга шеър сўрабсан сингилжон,
Бугун оллоҳ сени қутлуғ ниятингга етказди.
Оқ либосинг қутлуғ бўлсин, —

шеърим бўйининга маржон,
Ишқ тангриси илҳом бериб, қўлга қалам тутқазди.
Дилда қувонч қутлай никоҳ тўйгинанг
Нурли севгинг куёвингнинг юрагига жойлансин,
Қутлуғ бўлсин янги уйинг, БАХТга тўлсин уйгинанг.
Умр бўйи қалбларингиз ажралмас бўп бойлансин,
Севган ёринг бахт кўкида порлаган юлдуз бўлгин.

Қайнона-ю қайнотангга меҳри дарё қиз бўлгин,
Ишқ — муҳаббат осмонида тўлин ой бўл Нурия.

Тўй муборак опажонинг шеъри сендан айлансин!
Шеърдай азиз бўлгин ОДОБ қалбгинанга жойлансин.

Шеърдай азиз бўлгин доим шудир эзгу тилагим,
Умр йўлингда қўллаб юрсин сени илҳом париси.
Оқ фотиҳа берар сенга Бахтдан масрур юрагим,
Юрагингни тарк этмасин ёрга садоқат ҳисси.

БОҚИШЛАРИНГ

Сенинг нурли боқишларингсиз,
Зулмат ичра қолди бу дунё.
Меҳрингдан гул тақишларингсиз,
Кўнгил уйим бўлди зим-зиё.

Ўкинчларим кимга айтайин,
Бундай дардга ҳеч борми даво?
Қалбим бирга олиб кетдинг-ку
Қувончлардан айлаб МОСУВО.

Сенинг муштоқ боқишларингсиз,
Музликларга айланди дунё.
Қалбимга ўт ёқишларингсиз,
Яшаяпман, севгинг дилда жо.

ЁМҒИР

Осмон дарддан йиғлар ёғмоқда ёмғир,
Неча кунки кўкнинг кўнгли ёришмас.
Ранжидингми биздан эй само не сир?
Нечун қуёш нури заминга тушмас?

Нечун юлдузлар-у ой ҳам кўринмас,
Нечун меҳрин сочмас заминга қуёш?!
Чақмоқлар ярқираб, ғазабинг тинмас,
Бу нурсиз кунларга беролмайман дош.

ОНАДАЙ МЕҲРИБОН

О, Ватаним!
Таърифингга сўз тополмайман,
Мадҳинг куйлаб асло толмайман.
Ўзга юртга қилсам ҳам сафар,
Соғинч қийнаб узоқ қолмайман.
Ҳар бир тонгни кутиб олганда,
Дуоларга очаман кафтим.
Тинч фаровон бўлиб қолгин-да,
Умримизни ёритсин тафтинг.

Мангу яшна Она Ватаним,
Офтоб меҳри ҳеч тарк этмасин.
Йироқ бўлсин ёвузлик, ғаним,
Жайхун сендан нари кетмасин!

Авлод бўлиб жасур фидокор,
Аждодлари руҳин этсин шод.
Улардан ҳам бўлиб бунёдкор,
Ватан бўлсин бундан ҳам обод.

ЯНГИ ЙИЛ

Ассалом янги йил! Хуш кел умримга,
Байрамлар ичида ўзингсан танҳо.
Умид, орзуларни чулғайсан нурга,
Совғалар, қувончлар, сурур сенда жо.

Умид булоғини тоширасан сен,
Эзгу орзумизни айлайсан бажо.
Юртимга халқимга қутлуғ кел доим,
Тинчлик олиб кел деб айлай илтижо.

Алвидо йил бобо! Сенга тасанно!
Шодликларга тўлган тўй йили бўлдинг.
Тадбиркор инсонлар сендан минг ризо,
Сен она халқимга ризқ бўлиб келдинг.

Халқим! Кўз тегмасин саодатингга,
Йилдан йилга турмуш бўлсин фаровон.
Эзгу ишлар қилмоқ ҳур одатингга,
Янги йил келтирсин беҳисоб имкон.

Йил сайин кўпайсин зафарларимиз,
Мустаҳкам оила қалқонинг бўлсин.
Баркамол, комилу доно фарзандлар,
Дунёни дол қилиш имконинг бўлсин!

ҚУЁШ МЕҲРИ

Оташпараст бўлган асли наслимиз,
Аждодлар сиғинган олов, қуёшга.
Ватанга фидойи эллар аслимиз,
Эл-юрт муҳаббатин кўгардик бошга.

Қуёшга меҳримиз туфайлимикин,
Қуёш ҳам юртимга меҳрини сочар.
Бу қутлуғ севгидан ризқимиз тўкин,
Шу ёниқ севгидан қалбимиз қайноқ.

Биз ҳам офтоб каби фидокор элмиз,
Меҳримиз сочамиз она заминга.
Меҳнат қилмоқдан ҳеч тинмас қўлимиз,
Шукрона айтамиз ҳар янги кунга.

Тасаввур қилингиз бир кун қуёшсиз,
Бир кун зулмат ичра қолсак не бўлур?
Тасаввур қилинг-чи бир кун оташсиз,
Жами инсоният унда не қилур?!

Нурларингдан ўргилай,
Моможоним қуёшим!
Мадҳингни куйлаб ўтай,
То тирикдир бу бошим.

ҚОР

Оқ либос кийибсан Қизилқум бобо,
У оппоқ кенгликни кўзларим қучар.
Сарҳадсиз гўзаллик дилга бўлиб жо,
Бу оқлик завқидан дил кўкка учар.

Оппоқ қор! Ёғавер юртимга такрор!
Қишнинг оқ сурури қалбимга кўчар.
Жайхун тошиб оқсин келганда баҳор,
Қизилқум юртимга сочарвергин зар.

ҲАЁЛЛАР

Ҳаёллар, ҳаёллар, ҳаёллар...
Бошлаб кетар ҳаёллар йироқ.
Тунларимга ёқиб шамчироқ
Ишқдан бахтли кунларга бошлар
Чекинсин деб қалбимдан фироқ.

ТАСАННО

Оймоможон, тўлин оймомо!
Бугун сенга ҳадсиз тасанно.
Қалбим зулматини ёритганинга,
Ўкинч, азобларим аритганинга.

Сенга боқарканман мафтун маҳлиё,
Ёлғизлик азоби йўқликка кетди.
Дилга сурур бериб сен сочган зиё,
Ул нурсиз туйғулар уни тарк этди.

КЕЧИР

Кечир мени жоним илҳом париси,
Минг бор келганигда кутиб олмадим.
Қалбни чўғдай ёқар айбдорлик ҳисси,
Не гўзал ҳисларни шеърга солмадим.

Ахир биласан-ку ўзинг азизим,
ОНА эдим, тўрт ўғилнинг онаси.
Ижод қилмоқ учун топмасдим бир зум,
Фарзанд ахир ҳаётимиз маъноси.

Умрим давомчиси ўғилларим бор,
Набирам кўзида ўзим кўраман.
Билимга ташналик қалбларига ёр,
Қалбим бахтдан масрур бўлиб юраман.

Кечир мени, ортда қолди ул онлар,
Қалбимни тарк этма, бўл менга иқбол.
Ўстирдим Ватанга содиқ посбонлар,
Улар қалбидан ҳам мангуга жой ол.

ТЎҚЛИК РАМЗИ

Мавжларингга кўзим тушган чоғ,
Кувончларим кетади тошиб.
Сени сувсиз ва мавжсиз кўрсам,
Йўлларимдан кетгум адашиб

Ёлвораман, она табиат!
Аямагин ёмғир, қорингни.
Тингла Тангрим, фақат бир муддат,
Фарзандларинг ўтинч-зорини.

Тошиб оқсин она Жайхуним,
Халқим ризқи бўлсин фаровон.
Уруғ экиб билмасдан тиним,
Кўкка етсин куздаги хирмон!

Тошқин мавжинг тўқлик рамзи-ку,
Саҳоватинг ҳеч билмас сарҳад.
Она дарём мавжинг жўш уриб,
Тошиб оқсин абадул- абад!

НИГОҲЛАР

Нигоҳлар бор ипақдай майин,
Нур таралар боқишларидан.
Боқгим келар боқганим сайин,
Кўнглим тўлар ҳар ишларидан.

Нигоҳлар бор бахил ва разил,
Жунжиктирар қалбни бу нигоҳ.
Кўзим тушса сесканади дил,
Юрак урар бўлгин деб огоҳ.

ДАРЁГА

Сувларингни тошқин кўрдиму,
Тошиб кетди дилда қувончим.
Соҳилингда масрур юрдиму,
Дедим сиз-ку умрим таянчи.

Соҳилингни яланғоч кўрсам,
Юрагимдан армон аримас.
Тўлиб-тошиб жўшқин оқмасанг.
Дардманд юргум, кўнглим ёримас.

“ТАРАҚҚИЁТ КЎЗГУСИ”

“Амударё ҳақиқати” газетасининг янги номига бағишлов

Ҳақиқатнинг йўлида,
Умрим қилдим армуғон.
Имконсиз пайтларда ҳам,
Сен бўлдинг чексиз имкон.

Халқимнинг эзгу ишин,
Саҳифангда ёритдим.
Нопокларнинг қилмишин,
Фош қилиб мағлуб этдим.

Бугун янги либосда,
Янгича ном олибсан.
Замонага шу мос-да,
Дея ўйга толибман.

Янги номинг муборак!
Асрингга бўл ҳамқадам.
Матбуотга шу керак,
Тезкор бўлмоқ ҳар бир дам.

Илк сонингни варақлаб,
Қалбда жўш урди қувонч.
Сенга меҳримни сақлаб,
Дейман бўл элга таянч.

Фидокор юртдошларнинг,
Зафарларин мадҳ этгин.
Ёшлар тарбиясида,
Доим олдинга кетгин.

“Тараққиёт кўзгуси”
Бўл эзгулик ойнаси.
Халқим қалбин сезгувчи,
Сенда ижод қайнасин.

СОҒИНЧ

О. Чортоқ!
Атиргул ифорли тоғлар ҳавоси,
Ҳисларимни қилган эди осуда.
Барча дардларимнинг бўлган даъвоси,
Шифобахш сувларинг соғиндим жуда.

Тонг саҳар янграган булбул навоси,
Қалбда қувончимни оширар эди.
Гўзаллигу шеърият мубталоси,
Қалбимнинг илҳоми жўш урар эди.

Ташналик кетарди бутунлай мутлоқ,
Маъданли сувингдан ичган чоғимда.
Энди сени қўмсаб интиқ ва муштоқ,
Соғинч ҳисси тошар кўнгил боғимда.

Оғушинга қайтмоқ истадим аммо,
Турмуш ташвишлари бермас ҳеч имкон.
Соғлигим қайтарган сувинг дилда жо,
Доимо бор бўлгин шифобахш маскан.

ЗАР ТАХТИМ

Тақдиримсан, бахтимсан,
Эркин ва обод Ватан.
Энг юксак зар тахтимсан,
Олам олди буни тан.

Ёш авлод деб яшаган,
Меҳри дарё онамсан.
Зафар қучиб яшнаган,
Беқиёс дурдонамсан.

Яратгувчи, бунёдкор,
Ватанпарвар халқим бор.
Меҳримни этай изҳор,
Мангу бўлсин омад ёр.

Сенда туғилганимдан,
Қалбда чексиз ифтиҳор.
Фарзандим бўлганимдан,
Мадҳинг куйлайин такрор.

ДОИМ ЗАФАР ЁР

Ўзбекистон аталган ҳур гулшанда,
Амударё номли илғор туман бор.
Доим олдиндадир шарафу шонда,
Халқимга ҳар ишда ютуқ, зафар ёр.

Кекса Юмуртоғдек камтар, фидокор,
Меҳрим она ерга сочган халқим бор.
Меҳнати туфайли ҳар йил зафар ёр,
Фарзандман шу боис дилда ифтиҳор.

Зафаринг қутлайин пахтакорларим,
Оппоқ уммонларинг муборак бўлсин.
Ватаним халқимга фидокорларим,
Зафаринг туфайли барака тўлсин!

ДАРЁ САЙЛИ

Бугун чиқдим дарё сайлига,
Ёз тафтидан дил эди ғамнок.
Тўлқинларинг қучсин майлига,
Қалбим бўлсин қайғулардан пок.
Салқин еллар бўсалар олиб,
Вужудимга қувонч солдилар.
Тўлқинларинг соҳилинг қолиб,
Висолимга сапчиб қолдилар.
Оғушида бўлдим шодон,
Ёзнинг қайноқ тафтин унутдим,
Қувончимга йўғириб обдон.
Жайхунимга шу шеърни битдим:
Дарёга шошилинг одамлар!
Дилга ором соҳил ҳавоси.
Унут бўлмас дилдан ул дамлар,
Тоза ҳаво дардлар даъвоси.
Қалб қайғуга бўлганда асир,
Шошиламан дарё бўйига.
Ташвиш қалбдан кетар бу не сир?
Жўшқин қувонч келар ўйимга.
Лол қоламан табиат доим,
Уни севсанг меҳрин сочади.
Гўзалликка ошно, мулойим,
Инсонларга қучоқ очади.
Табиатни севинг одамлар!
Асранг ҳар бир гиёҳ, кўкатни.
Сувсизликдан келмасин ғамлар,
Дарё, сувга отманг аҳлатни!

АЛВИДО

Қани мафтун, муштоқ кўзларинг!
Кузатгувчи ҳар бир қадамим.
Қалбим асир этган сўзларинг,
Безагувчи умрим ҳар дамим.

Боққанингда интиқ, маҳлиё,
Вужудимга тўларди сурур.
Муҳаббатинг сезардими ё,
Маҳв этарми кўзингдаги нур.

Боқсанг хижрон азобларини,
Ҳаётимдан аритар эдинг.
Висолинга зор тобларини,
Кўзларингла ёритар эдинг.

Ҳар бир бахтнинг қадрин, сурурин,
Англаймизми бўлганда жудо?
Қисмат олди кўзларинг нурун,
Нурли кунлар сизга алвидо!

КУЗ

Кириб келди саҳоватли олтин куз,
Ватанимга хуш келибсан, марҳабо!
Ўз бағрига чорламоқда дала-туз
Дилга ором берар бу салқин сабо

Халқим ризқи-оқ пахтани терай деб,
Кекса-ю ёш барча шошар далага.
Она ерга озроқ меҳрим берай деб,
Пахтазорга шошдик терим паллада.

Кўзга қувонч берар лўппи чаноқлар,
Тоғдай хирмонлардан барча қалблар шод,
Офтоб бўсасидан олранг яноқлар,
Шу юксак хирмонни айлаган бунёд.

Заррин куз муборак пахтакорларим,
Фидойи меҳнатингга раҳмат, шод бўл.
Элга садоқатдан зафар ёрларим,
Юртни обод қилсанг доим обод бўл.

Тўлқинлик фасли-ку ахир олтин куз,
Барака келтирсин ҳар хонадонга.
Зафарлар қучайлик, ёруғ бўлсин юз,
Ҳар бир пахтакорни белагин шонга.

ЭРКАКЛАРГА

Аёл қалби кенг уммон,
Асранг уни гийбатдан.
Севгингиз бўлсин қалқон,
Рашқ отли мусибатдан.

Севсангиз уни дилдан,
Ишқни пинҳон айламанг.
Ҳадялар қилиб гулдан,
Рашқни дилга жойламанг.

Ишонч, вафо, садоқат,
Оила учун таянч.
Ишончсизлик – зўр офат,
Бундай қалб ҳоли аянч.

Аёл қалби пок, ҳассос,
Фидойилиқда танҳо.
Қалбига бўлиб ҳамроз,
Бурчингиз айланг адо.

Нетай ахир бу қисмат,
Умримиз қилди туташ.
Ҳижрон отли мусибат,
Уртади мисли оташ.

Рашқинг тиғи қалбимни,
Айлади минг бора хун.
Ҳижронга ташлаб уни,
Кўз ёшим қилдинг Жайхун.

ЭНДИ КЕЧ

Шунга золиммингдинг, лоқайд, бағритош,
Бу фироқ, ўтига ташладинг, кетдинг.
Келма! Бу зулмингга беролмайман дош,
Ўзинг садоқатли қалбни тарк этдинг.

Энди қайтмоқ нечун? Энди жуда кеч,
Шунча йиллар сўрамадинг ахволим.
Энди тинчимга қўй! Изламагин ҳеч
Юзингни кўрмоққа етмайди холим.

ҚИЗИЛҚУМ ОҒУШИ

Баъзан оғриқ дардидан,
Танам чекса изтироб.
Қизилқумнинг гардидан,
Дард кетар беролмай тоб.

О, Ватаним қумлари!
Бағринга келдим қучгин.
Саҳоватинг, меҳрингдан,
Оғриқ танамдан кўчсин.

Ҳаёт зарбаларидан,
Айрилсам эс-хушумдан.
Тўйиб кетсам баридан,
Тузалдим оғушингдан.

МУНДАРИЖА

Ижодга бахшида умр	3	Илтижо	32
Ватан севгиси	6	Шукрона	33
Истиқлол қасидаси	7	Манғитликлар	34
Аму соғинчи	8	Изҳор	34
«Тўлқинлар!...»	8	Сирдош	34
Сирдош дарё	9	Юлдузлар	35
Куйланг висолдан	10	Тонгни қутлаб	36
Узр	11	Камтарлик тимсоли	37
Тўлқинлардан сўра	11	Жайхун дуоси	38
Муҳаббат	12	Қутлов	39
Ёнингдаман	13	Чорлаш	41
Тўмарис насли	14	Орол	42
Мафтун қараш	15	Сен кетгач	42
Дўстларимга	15	Меҳримизга чулғаб	
Тўртликлар	16	эсладик	43
Ҳаёданми, ё ҳаяжондан?! ..	17	Муштоқлик	44
Эрк қизиман	18	Нурияга	44
Олов борми	18	Боқишларинг	45
Армон	19	Ёмғир	45
«Тирик эди...»	20	Онадай меҳрибон	46
Кулмоққа шошилма	21	Янги йил	47
Келинчак	21	Қуёш меҳри	48
Кўзлар	22	Қор	49
Нон	22	Ҳаёллар	49
Нилуфарга	23	Тасанно	49
Илтижо	24	Кечир	50
«Оҳ!... Толиқдим...»	24	Тўқлик рамзи	51
Инсон бўл	25	Нигоҳлар	52
Ҳижрон доғлари	25	Дарёга	52
Пахтакор қизга	26	«Тараққиёт кўзгуси»	53
Пиллакор дугонамга	26	Соғинч	54
Қизилқум мадҳи	27	Зар тахтим	55
«Вужудимни зирқиратса...» ..	28	Доим зафар ёр	56
Насиҳат	28	Дарё сайли	57
Қор	29	Алвидо	58
Манманлик	30	Куз	59
Бахт	30	Эркакларга	60
Онамга	30	Энди кеч	61
Тилак	31	Қизилқум оғуши	62
Жаҳонгирга	32		

84(5Ў)7
М-31

Матёқубова, Гулнора.
Ватан севгиси: шеърлар тўплами / Г.Матёқубова. —
Тошкент: Истиқлол, 2012. — 64 б.

УДК: 821.512.133-1
КБК: 84(5Ў)7

ГУЛНОРА МАТЁҚУБОВА

Ватан севгиси

Тошкент — «Istiqlol» — 2012 й.

Муҳаррир *Жаббор Раззоқов*
Мусаввир *Ҳусниддин Ёқубов*
Мусаҳҳиҳ *Наргиза Атабоева*
Саҳифаловчи *Суннат Пулатов*

Нашриёт лицензияси А1 № 217, 05.08.2012 й.
Босишга рухсат этилди 15.11.2012 й. Таймс Тад гарнитураси.
Бичими 84×108¹/₃₂. Ҳажми 4,0 б.т. Офсет қоғози. Адади 1000 нуска.

«Istiqlol nashriyoti», Тошкент ш., 100129, Навоий кўчаси, 30-уй.

«Istiqlol nashriyoti» матбаа бўлимида чоп этилди.
Тошкент ш., 100129, Навоий кўчаси, 30-уй. Буюртма № 78.